

NOTA DE PREMSA

A076. Estadística d'equipaments i recursos culturals. Any 2020.

Data de publicació: dijous, 24/06/2021

www.estadistica.ad

Resum

L'any 2020, al Principat d'Andorra, hi ha un total de nou biblioteques¹, set de les quals són comunals, una és governamental i una és d'àmbit nacional; entre totes hi ha total de 522 llocs de consulta, trenta vuit menys que l'any 2019.

Andorra la Vella i Encamp disposen de dos biblioteques cadascuna. A Andorra la Vella es troba la Biblioteca Nacional d'Andorra i la Biblioteca Pública del Govern. Encamp té dos biblioteques comunals, la d'Encamp i Pas de la Casa. La resta de parròquies disposen d'una biblioteca comunal cadascuna. Això vol dir que hi ha 1,2 biblioteques per cada 10.000 habitants al Principat.

En relació a l'ús d'aquests equipaments, durant l'any 2020 s'han registrat 49.684 visites, xifra que representa un decrement del -56,5% respecte de l'any 2019 (114.325 visites). La caiguda de visitants es deu a les restriccions imposades per la situació d'emergència sanitària. Contràriament, el nombre d'usuaris inscrits a final d'any augmenta i se situa en 25.971 persones (un +1,3% més respecte a l'any 2019). Pel que fa als préstecs a domicili, han disminuït el -61,4% en relació a l'any anterior.

¹ S'hi inclouen les biblioteques comunals, la Biblioteca Nacional d'Andorra i la Biblioteca Pública del Govern d'Andorra. Se n'exclouen les biblioteques d'institucions d'ensenyament superior (exceptuant la Biblioteca Comunal de Sant Julià de Lòria, pel seu caràcter de biblioteca comunal), les biblioteques per a grups especialitzats d'usuaris (centres penitenciaris, treballadors d'empreses...) i les biblioteques especialitzades (arxius i museus, centres sanitaris, institucions religioses, etc.).

Índex

1. Panorama de les biblioteques al Principat d'Andorra	3
2. Llocs de consulta.....	5
3. Nombre de visitants.....	6
3. Usuaris inscrits	7
4. Nota metodològica	11
5. Dates de les publicacions previstes	11

1. Panorama de les biblioteques al Principat d'Andorra

Al Principat d'Andorra hi ha un total de nou biblioteques,² de les quals set són comunals, una és pública i una és nacional. Aquesta última va ser la primera biblioteca del país i data de l'any 1934.

Andorra la Vella i Encamp disposen de dos biblioteques cadascuna. A Andorra la Vella es troba la Biblioteca Nacional d'Andorra i la Biblioteca Pública del Govern, mentre que Encamp té dues biblioteques comunals. La resta de parròquies disposen d'una biblioteca comunal cadascuna.

Parròquia\Biblioteca	Comunal	Governamental	Nacional	Total
Canillo	1	0	0	1
Encamp	2	0	0	2
Ordino	1	0	0	1
La Massana	1	0	0	1
Andorra la Vella	0	1	1	2
Sant Julià de Lòria	1	0	0	1
Escaldes-Engordany	1	0	0	1
Total	7	1	1	9

D'acord amb la població estimada a 31 de desembre de 2020 de 78.015 habitants, la dotació de biblioteques suposa una ràtio de 1,2 biblioteques per cada 10.000 habitants. A partir de les dades que proporciona l'IFLA (Federació Internacional d'Associacions i Institucions Bibliotecàries), associada a la Unesco, Andorra és el 12è país de la Unió Europea en nombre de biblioteques per cada 10.000 habitants, juntament amb Àustria (1,2) i per sota de Finlàndia (1,5) i Eslovènia (1,4). La República Txeca, amb 5,8 biblioteques per cada 10.000 habitants, està al capdavant en la classificació. (Dades del 2018 i 2019 per alguns països).

País	Biblioteques públiques per cada 10.000 habitants
1. República Txeca	5,8
2. Lituània	4,7
3. Letònia	4,1
4. Estònia	4,0
5. Bulgària	3,6
6. Hongria	3,5
7. Eslovàquia	2,7
8. França	2,5
9. Polònia	2,1
Mitjana UE28	1,7
10. Finlàndia	1,5
11. Eslovènia	1,4
12. Andorra	1,2
13. Àustria	1,2
14. Romania	1,1
15. Suècia	1,1

² S'hi inclouen les biblioteques comunals, la Biblioteca Nacional d'Andorra i la Biblioteca Pública del Govern d'Andorra. Se n'exclouen les biblioteques d'institucions d'ensenyament superior (exceptuant la Biblioteca Comunal de Sant Julià de Lòria, pel seu caràcter de biblioteca comunal), les biblioteques per a grups especialitzats d'usuaris (centres penitenciaris, treballadors d'empreses...) i les biblioteques especialitzades (arxius i museus, centres sanitaris, institucions religioses, etc.).

A076. Estadística d'equipaments i recursos culturals. Any 2020.

Desglossat per parròquies i assignant la Biblioteca Pública del Govern i la Biblioteca Nacional d'Andorra a la parròquia d'Andorra la Vella, es constata que Canillo i Ordino disposen del nombre de biblioteques per cada 10.000 habitants més elevat, xifrat en 2,3 i 2,0 respectivament. Per contra, Escaldes-Engordany disposa de 0,7 biblioteques per cada 10.000 habitants. Cal notar que aquesta ràtio no diferencia la dimensió de la biblioteca.

Parròquia	Biblioteques públiques per 10.000 habitants
Canillo	2,3
Encamp	1,7
Ordino	2,0
La Massana	1,0
Andorra la Vella	0,9
Sant Julià de Lòria	1,1
Escaldes-Engordany	0,7
Mitjana	1,2

A076. Estadística d'equipaments i recursos culturals. Any 2020.

A partir de les enquestes efectuades l'any 2017, 2018 i 2019 a les nou biblioteques del país, s'han obtingut dades que permeten conèixer les principals característiques de les biblioteques públiques, la seva estructura, el funcionament, els equipaments, el personal implicat, les despeses i els serveis que ofereixen. Cal tenir en compte que els conceptes, variables i indicadors aplicats estan harmonitzats amb les recomanacions de la Unesco, cosa que possibilita la comparabilitat internacional de les estadístiques.

Dades Generals	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2019/2020
Nombre de biblioteques a 31 de Desembre	9	9	9	9	9	0,0%
Nombre de llocs de consulta a 31 de Desembre	536	557	557	560	522	-6,8%
Fons a 31 de Desembre	233.465	232.495	236.230	236.361	242.843	2,7%
Visitants durant l'any	102.928	119.666	122.189	114.325	49.684	-56,5%
Nombre d'usuaris inscrits a 31 de Desembre	20.060	21.613	24.576	25.629	25.971	1,3%
Nombre de préstecs a domicili durant l'any	39.586	41.213	44.467	46.398	17.925	-61,4%
Personal a 31 de Desembre	32	34	31	30	33	10,0%
Dels quals dones	27	30	28	26	27	3,8%
Dels quals homes	5	4	3	4	6	50,0%
Despeses corrents i d'inversió durant l'any (euros)	845.271	954.766	994.697	1.058.409	940.168	-11,2%
Dels quals despeses de personal	650.809	730.561	734.855	712.280	667.145	-6,3%
Dels quals despeses en adquisicions	53.800	58.495	58.175	54.051	55.264	2,2%
Dels quals despeses en inversió	76.899	52.745	42.112	63.153	49.990	-20,8%
Dels quals despeses en activitats i altres	63.763	112.964	159.555	228.925	167.769	-26,7%

2. Llocs de consulta

A data 31 de desembre del 2020 hi ha un total de 522 llocs de consulta, entesos com el nombre de llocs a disposició dels usuaris per a lectura o consulta en la biblioteca, amb equipament o sense. La quantitat de llocs de consulta a disposició dels usuaris és trenta vuits unitats inferior que l'any anterior en totes les biblioteques del país. Aquesta diferència es deu a que la biblioteca de Sant Julià de Lòria ha informat de la reducció dels seus llocs de consulta degut a la situació d'emergència sanitària.

De mitjana, hi ha 58 llocs de consulta per biblioteca.

Nombre total de llocs de consulta	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2019/2020
Biblioteca Nacional d'Andorra	22	22	22	22	27	22,7%
Biblioteca Pública del Govern	76	76	76	76	76	0,0%
Biblioteca Comunal de Canillo	80	105	105	105	105	0,0%
Biblioteca Comunal d'Encamp	71	71	71	71	71	0,0%
Biblioteca Comunal del Pas de la Casa	60	60	60	60	60	0,0%
Biblioteca Comunal d'Ordino	20	20	20	23	33	43,5%
Biblioteca Comunal de la Massana	46	46	46	46	46	0,0%
Biblioteca Comunal de Sant Julià de Lòria	85	85	85	85	32	-62,4%
Biblioteca Comunal d'Escaldes Engordany	76	72	72	72	72	0,0%
Total	536	557	557	560	522	-6,8%

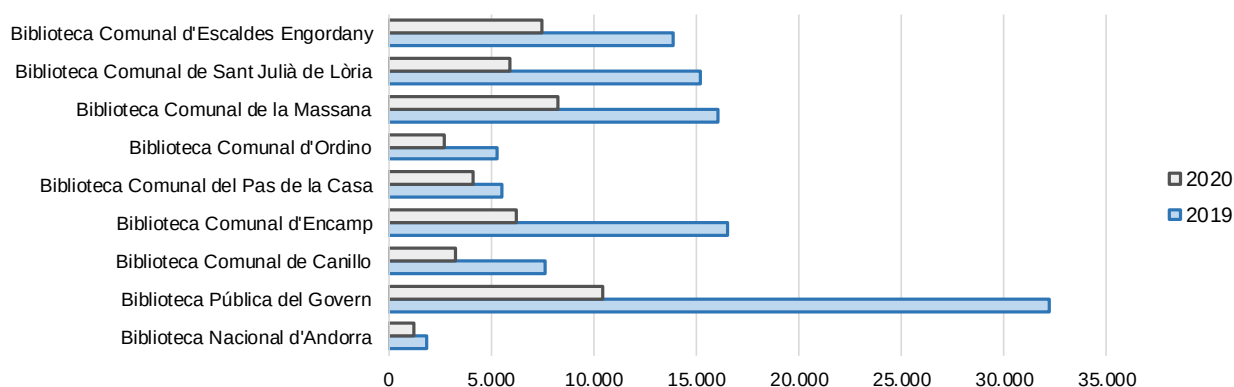
3. Nombre de visitants

Durant l'any 2020, el conjunt de les biblioteques públiques del Principat van rebre 49.684 visitants, un -56,5% menys que les rebudes l'any anterior (114.325). Aquest decrement és degut a les limitacions instaurades arrel de la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2. Aquest nombre correspon a una mitjana diària de 136 visites o a un total de 15 visites diàries per biblioteca. Si s'exclou la Biblioteca Nacional per les seves característiques particulars, el nombre de visites diàries per biblioteca es redueix a 14.

Desglossant les dades de visitants per biblioteca, s'aprecia que la biblioteca que rep més visites és la Biblioteca Pública del Govern, amb un total de 10.476 durant l'any 2020, seguida de la Biblioteca Comunal de La Massana, amb 8.238 visitants.

Nombre de visitants durant l'any	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2019/2020
Biblioteca Nacional d'Andorra	1.042	1.986	1.841	1.868	1.244	-33,4%
Biblioteca Pública del Govern	29.320	28.765	33.500	32.201	10.476	-67,5%
Biblioteca Comunal de Canillo	6.728	11.374	11.651	7.637	3.255	-57,4%
Biblioteca Comunal d'Encamp	20.458	17.930	18.116	16.578	6.256	-62,3%
Biblioteca Comunal del Pas de la Casa	5.263	6.904	5.766	5.524	4.102	-25,7%
Biblioteca Comunal d'Ordino	5.773	5.308	5.253	5.292	2.697	-49,0%
Biblioteca Comunal de la Massana	15.106	14.370	16.199	16.087	8.238	-48,8%
Biblioteca Comunal de Sant Julià de Lòria	13.140	16.113	15.671	15.243	5.920	-61,2%
Biblioteca Comunal d'Escaldes Engordany	6.098	16.916	14.192	13.895	7.496	-46,1%
Total	102.928	119.666	122.189	114.325	49.684	-56,5%

Nombre de visitants per biblioteca durant l'any 2019 i 2020

3. Usuaris inscrits

Pel que fa al nombre d'usuaris inscrits a 31 de desembre de 2020, els 25.971 usuaris suposen un augment de l'1,3% respecte de les dades de l'any anterior, i se'n dedueix que, aproximadament, un de cada tres habitants d'Andorra està inscrit en una biblioteca.

Nombre d'usuaris inscrits	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2019/2020
Nombre d'usuaris inscrits a les biblioteques	20.060	21.613	24.576	25.629	25.971	1,3%
Total	20.060	21.613	24.576	25.629	25.971	1,3%

*No s'hi inclouen els usuaris inscrits a la biblioteca comunal d'Ordino, per desconeguts. Es comptabilitzen els de l'any 2018.

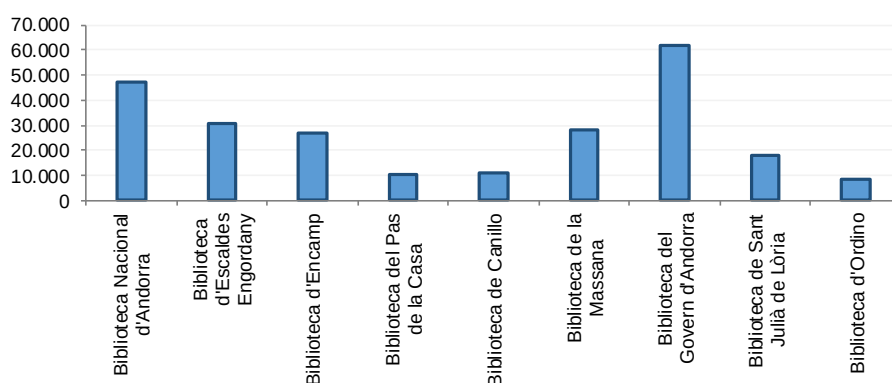
3. Fons de la biblioteca

Quant al fons bibliotecari existent a 31 de desembre del 2020, xifrat en un total de 242.843 documents, destaquen els llibres i fullets, representant el 87,8% del fons, mentre que el 4,9% són documents audiovisuals i la resta correspon a publicacions periòdiques, llibres electrònics, documents sonors i altres documents. D'aquestes dades, es dedueix una ràtio de més de 3 documents per habitant.

Pel que fa a la variació anual, el volum del fons al final de l'any 2020 va augmentar en 6.482 unitats, el que representa un augment del +2,7% respecte de l'any anterior. La Biblioteca Pública del Govern, juntament amb la Biblioteca Nacional d'Andorra, són les dos biblioteques que disposen de més fons, amb 61.877 i 47.278 documents respectivament.

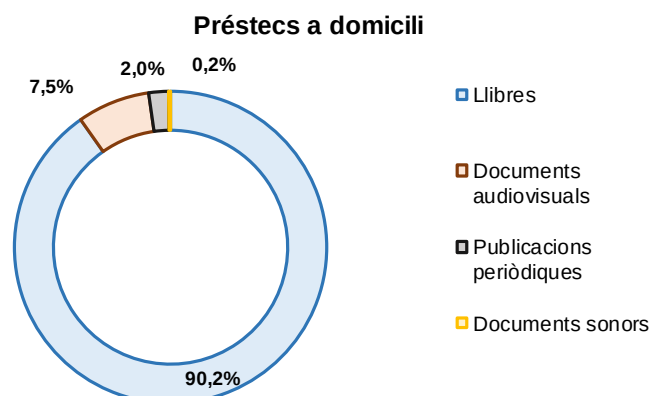
Fons a 31 de desembre	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2019/2020
Llibres i fullets (vol.)	207.277	206.996	207.774	208.707	213.098	2,1%
Documents audiovisuals (u.)	12.164	10.752	11.703	11.642	11.866	1,9%
Documents sonors (u.)	5.732	6.200	5.901	5.858	5.750	-1,8%
Publicacions periòdiques (vol.)	5.533	4.615	6.179	4.654	7.032	51,1%
Llibres electrònics (vol.)	1.795	2.816	3.620	4.612	3.959	-14,2%
Documents cartogràfics (u.)	371	439	426	448	424	-5,4%
Bases de dades, aplicacions i altres documents electrònics (u.)	333	332	312	157	158	0,6%
Partitures de música (u.)	191	241	193	193	198	2,6%
Altres documents (u.)	69	102	122	90	358	297,8%
Total	233.465	232.493	236.230	236.361	242.843	2,7%

Fons a 31 de desembre de 2020 per biblioteca

3. Préstecs domiciliaris

Del total dels préstecs a domicili efectuats durant l'any 2020 (17.925), el 90,2% correspon a préstecs de llibres, el 7,5% a documents audiovisuals i la resta a altres tipus de documents. Tenint en compte la població a finals de l'any 2020, es van realitzar 0,2 préstecs domiciliaris per habitant. La mitjana diària de préstecs és de 49.

La Biblioteca Comunal de La Massana ha realitzat 5.184 préstecs, seguida de la Biblioteca Comunal d'Escaldes-Engordany, amb 4.201 i la Biblioteca Comunal d'Encamp, amb 3.022.

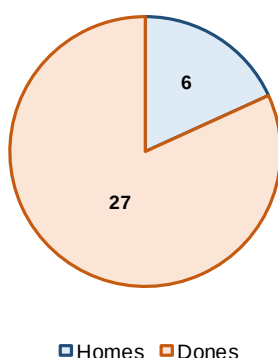
Préstecs a domicili	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2019/2020
Biblioteca Pública del Govern	18.006	17.639	18.513	18.511	0	-100,0%
Biblioteca Comunal del Pas de la Casa	592	953	933	1.157	600	-48,1%
Biblioteca Comunal de la Massana	6.911	6.013	6.301	6.433	5.184	-19,4%
Biblioteca Comunal d'Escaldes Engordany	3.213	4.283	5.842	5.871	4.201	-28,4%
Biblioteca Comunal d'Encamp	2.920	4.991	5.285	5.488	3.022	-44,9%
Biblioteca Comunal de Canillo	1.731	1.509	1.424	1.302	827	-36,5%
Biblioteca Nacional d'Andorra	255	522	579	457	279	-38,9%
Biblioteca Comunal de Sant Julià de Lòria	4.481	4.300	4.435	5.858	2.799	-52,2%
Biblioteca Comunal d'Ordino	1.477	1.003	1.155	1.321	1.013	-23,3%
Total	39.586	41.213	44.467	46.398	17.925	-61,4%

Totes les biblioteques tenen automatitzat el sistema de catalogació, préstec, gestió de publicacions periòdiques i catàleg de consulta pública. També tenen el catàleg (www.catalegbiblioteques.ad) i la informació bibliogràfica dels llibres disponibles a través d'Internet i disposen d'Internet gratuït obert a tot el públic.

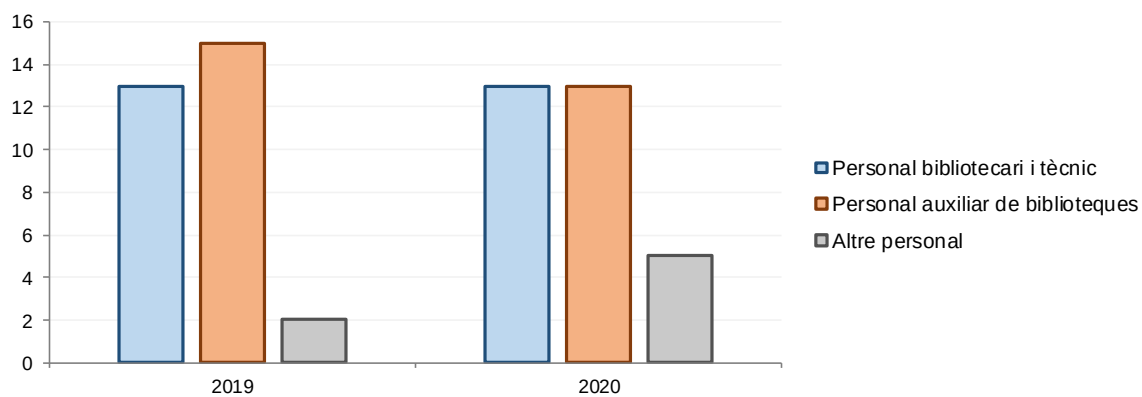
3. Personal

Pel que fa al personal ocupat a les biblioteques, es comptabilitzen 33 persones, tres més que l'any anterior, el que suposa un increment de personal del +10,0%. De les 33 persones, 27 són dones i 6 són homes. Desglossats per funcions, 13 corresponen a personal bibliotecari i tècnic, 13 són auxiliars i 6 són altres tipus de personal.

Sexe del personal a l'any 2020

Personal al servei de la biblioteca a 31 de desembre

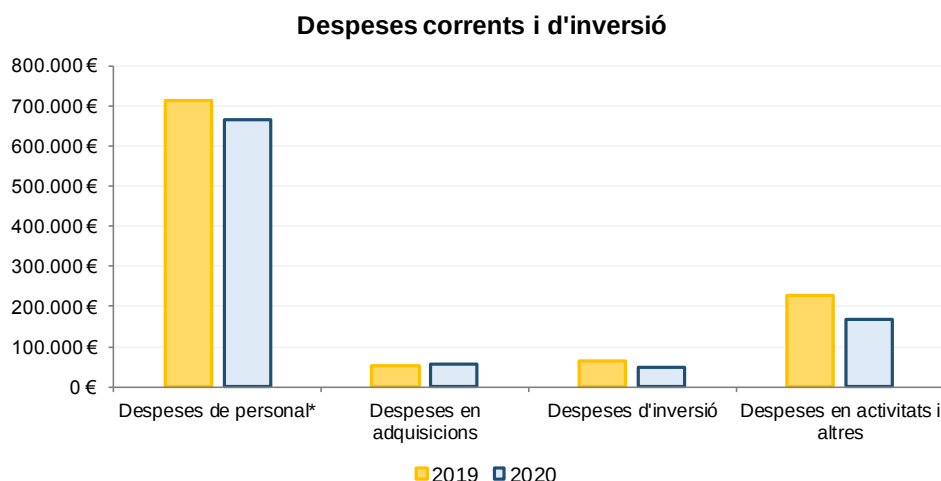

A076. Estadística d'equipaments i recursos culturals. Any 2020.

Les despeses corrents i d'inversió de les biblioteques han estat de 940.168€ l'any 2020, el -11,2% amb respecte a les registrades l'any anterior. El 71,0% (667.145€) correspon a despeses de personal; el 17,8% (167.769€) a despeses d'activitats i altres; el 5,9% (49.990€) a despeses d'inversió, i el 5,2% (55.264€) restant a despeses en adquisicions. La totalitat del finançament de la Biblioteca Nacional d'Andorra i la Biblioteca Pública del Govern prové de fons estatals, mentre que per a les set biblioteques restants la font de finançament és comunal.

Despeses corrents i d'inversió	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2019/2020
Despeses de personal*	650.809 €	730.561 €	734.855 €	712.280 €	667.145 €	-6,3%
Despeses en adquisicions	53.800 €	58.495 €	58.175 €	54.051 €	55.264 €	2,2%
Despeses d'inversió	76.899 €	52.745 €	42.112 €	63.153 €	49.990 €	-20,8%
Despeses en activitats i altres	63.763 €	112.964 €	159.555 €	228.925 €	167.769 €	-26,7%
Total	845.271 €	954.766 €	994.697 €	1.058.409 €	940.168 €	-11,2%

*No s'hi inclou la despesa de personal de la biblioteca comunal d'Ordino ni la de Sant Julià de Lòria.

4. Nota metodològica

- **Citació:** Per a qualsevol utilització de la informació continguda en aquesta nota de premsa gràcies de citar *“Dades facilitades per les biblioteques i pel ministeri encarregat de la Cultura, tractades pel Departament d'Estadística per a la Nota de Premsa ref. NP-A076_20210701”*.
- **Nota.** D'acord amb les previsions de la Llei del Pla d'estadística 2018-2021 i el seu desplegament en el Programa estadístic per a l'any 2021, aquest informe dona resposta a l'activitat estadística:
 - A076: Estadística d'equipaments i recursos culturals
- **Font:** Elaboració pròpia a partir de dades del ministeri encarregat de la cultura.
- **Definicions**

Biblioteques: La unitat d'anàlisi és la biblioteca, la qual es defineix segons la norma ISO 2789 com a “tota organització o part d'una organització, que té com a fi principal reunir i mantenir una col·lecció organitzada de documents i facilitar l'ús dels recursos d'informació per satisfer les necessitats informatives, d'investigació, educatives, culturals o recreatives dels usuaris”. Per a fins estadístics, es considera biblioteca la unitat administrativa, és a dir, tota biblioteca independent o grup de biblioteques que tinguin una mateixa direcció o una administració única. Aquesta estadística només inclou les biblioteques nacionals, comunals i públiques, per la qual cosa es descarten les biblioteques per a grups especialitzats d'usuaris, les biblioteques d'ensenyament superior (la Biblioteca Comunal de Sant Julià de Lòria s'inclou en aquesta estadística, ja que encara que es tracti d'una biblioteca universitària, també forma part de la Xarxa de Biblioteques d'Andorra) i les biblioteques especialitzades. També es descarten les biblioteques privades, ja que no està permès utilitzar-les al públic general.

- **Metodologies**

Biblioteques: Aquesta estadística s'elabora a partir de les recomanacions de la Unesco en matèria de definicions i classificacions que figuren en la Recomanació sobre normalització internacional de les estadístiques de biblioteques aprovada per la Conferència general de la Unesco l'any 1970. A partir del 2002 es va modificar la definició de biblioteca i es va aprofundir en la investigació de la implantació de les tecnologies de la informació i la comunicació en les biblioteques, basada en la norma ISO 2789. El període de referència de l'estadística és l'any natural, encara que per certes característiques es sol·licita la situació a 31 de desembre. L'estadística proporciona informació tant de l'activitat (fons, visitants, préstecs, etc.) com de les característiques estructurals de les biblioteques (tipus, finançament, forma d'accés), i facilita la comparabilitat internacional.

- **Contactes.** Per estar informat en qualsevol moment de les noves publicacions us podeu inscriure a la nostra *“Alerta informativa”* a la nostra web. També hi podeu trobar l'històric de les notes de premsa d'aquest tema: <http://www.estadistica.ad>.

Amb l'objectiu de maximitzar la difusió de la informació estadística d'Andorra, les Notes de Premsa del Departament d'Estadística es podran seguir també per [TWITTER](#).

5. Dates de les publicacions previstes

- Nota de premsa “A076. Estadística d'equipaments i recursos culturals. Any 2021”: 2n trimestre del 2022

